

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

**Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение «Средняя
общеобразовательная школа № 6 г. Карабулак»**

РАССМОТРЕНО

_____ от

« ____ » _____ 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам.директора по УВР

_____ Аушева Т.А.

_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор ГБОУ «СОШ
№6 г.Карабулак

_____ Хочубарова Л.Б,

_____ от

« ____ » _____ 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного курса «Родная литература»

для обучающихся 3 класса

г.Карабулак 2023 г.

2 классе 2023-2024 шера дешар хъехара балха программа

Длакхетора каьхат.

Программа оттаяьй ФГОСа компоненташца ювзаяь, г1алг1ай мотт хъехара Г1алг1ай республика дешара министерство хетаяьча хьокхама программа хъежжа 2 класса г1алг1ай мотт хъехара долча дешара книжках. Книжка чулоацам оттабаьраш: К.А.Гагиев, Н.Д.Котиева, Оздоев, А.О. Мальсагов. Арахийцад книжка тоа а даь кхозлаг1а 2009 шера «Сердало» яхача издательство-205 оаг1ув.

Юхьанцарча классашка дешара урокаш хъехаш болча хъехархошта хьалхашка доккхий а бехктохкаме а декхаращ латт: дешархой шаьра, нийса, кхетадеш, кьоададеш деша 1омабар; дешара книжкаш т1арча произведений чулоацам бовзийтар а цар керттера уйла йовзийтар а.

2 класса дешара книжка чулоацам 10 разделах, дакьах латт:

Гуйра- 7 сахьат ;

Вай Даьй-мохк-4 сахьат ;

Берий вахар- 9 сахьат ;

Вай доттаг1ех-хьайбаех- 11 сахьат;

1а - 6 сахьат;

Болх- йоккха г1озале - 4 сахьат;

Дувца вай ноаноех лаьца- 3 сахьат;

Б1аьсти- 6 сахьат;

Халкьа кхоллам - 15 сахьат ;

Халкьа беламе дувцараш-1 сахьат.

Эрсий йоазонхой произведенеш юкьеяхьара ма1ан да г1алг1ай эрсии литература в1аши ювзаяра, метта к1оаргалонаш, хозал тахкар, шинна метта безам т1абахийтар, сага кхетаме мел лоарх1аме да цу литература чулоацамо хъехар берашта д1ахайтар.

Программа лерх1ам ба:

- дешархой 1омабе шаьра, кхетам болаш, оаз тоаеш тайп-тайпара тексташ еша;

-дешара безам т1абахийтар, ч1оаг1бар, книжка дезадалийтар, из харжа а шоаш деша а хар;

-художественни х1ама довзара безам кхебар, произведенеш ешаш дешархоша шоашта хетар дувцар, хьагойтар, оазаца а дешашца а сурташ дехкар;

-доттаг1алах, дикалах, эзделах, бакьдарах кхетам шербар, г1алг1ай литература езаялийтар, цун чулоацамца дешархой дика оамалаш кхеяр.

Дешара ларда сурт-сибат.

- Ладувг1а хар, шийга дувцар нийса кхетадар, хаттарашта жоп дала хар, текста чулоацам арг1- арг1аг1а хургболаш д1анийсбе хар.

- Сабаре, дешдоакьошца дешарца шаъра, кхетаме дешара д1ат1авалар, нийса, б1арчча дешашца, ч1оаг1а деша хар. Т1ехь-т1ехьаг1а сихлуш деша хар.

Литература хара пропедевтика.

-Тайп-тайпара уйлаш йола предложенеш текст йоацалга а, текст сенах оал а хар. Текста чулоацам а кертера уйла а дешархочоа шийна хьаала хар.

- Текста чулоацам хьабувцар, дешалехьа сюжета чу хетаргахьа дувцаргдар е хургдар хьаала хар.

-Дешархошта хьехархочун новкъосталца ха деза текста юкьера синонимаш, антонимаш, эпитеташ хьалеха.

Байта а проза а чулоацам в1аши биста, тайп-тайпара жанраш йовза.

Дешархой кхоллама болх.

-Йовхьамех дешар, хьхьокхар, багах а дешашца а сурт дилар, тоае езаца текстаца тайп-тайпара болх бе хар, шера ханашка хьежжа, 1алама хьал довзаш хила.

2 класса дешархочун ховш хила дезачун ларда эшамаш.

Дешар.

Уйла т1айохийташ, нийса, б1арчча дешашца дешара т1авалар. **1 ахшера** ч1оаг1ача оазаца ца йовза текст ешаш 40-50 дош а кхы а дукхаг1а а деша.

2 ахшера дешар кхетадеш, нийса, оаз а тоаеш, б1арчча дешашца, эша сихал а ч1оаг1ал а йолаш ца йовза текст ешар 55-60 дош, кхы а дукхаг1а дешар.

Дешархошта ха деза:

- дешачун тиллача ц1ера уйла е, цун чулоацамцара бувзамах, кертера уйла, цун кьайлаг1а дола ма1ан малаг1а да, шоай ц1и тилла;

- произведене ц1ерага а сурташка а хьежжа дувцаргдар фуд хар;

-кертера дешаш хьалеха, хьехархочун хаттарашта жоп дала ха;

-жоп ч1оаг1деш чулоацам чура эша предложенеш хьалехар;

-шоаш текста доаг1а хаттараш оттаде;

-текст доакьошта екъа, шоаш цу доакьошта ц1и тилла;

-текста кертера уйла хьаала, из текста ц1ераца ювзае;

-произведенешка бувчаца турпалхоех шоашта хетар дувцар, дийшачох шоашта хетар хьаалар, кортрбар;

- чулоацам нийса а дукха х1ама юкье ца дутааш а хьадувца;

- текста дешаш а предложенеш а юкьейоалаш хоржаш деша;

- байташ а з1амига дакьилгаш а дагахьа 1омаде, эшача тайпара сиха, оаз тоаеш, ч1оаг1а, текстага хьежжа;

-тайп-тайпара литературни жанраш шоайла кьоастае ха (дувцар, фаьлг, байт, к1оанолг, шира дувцар, ховли-довзали, кица, дагардерг, илли, кх. д1. а).

Метапредметни

Регулятивни УУД

- Хъехархочунца дешара т1адуллар оттаде, урока лерх1амга хъежжа. Деша дешара лерх1амашка хъежжа.
- Массанеца цхъана урока план оттае ха, произведени чулоацам хъабувцара план оттае ха. Планага хъежжа беш бола болх тахкар, баъча балха корта бар, мах бар, иштта кхыча дешархой балха мах бар.
- З1амигача тоабаца е шинне цхъана болх беш, кердача темах ховр а, де ховр а хъакьоастадар. Урок йодаш беча балхах раъза хилар е ца хилар д1аяздар, лакхача говзала т1акхувш хилар хъахьокхар.
- Ше баъча балха раъза хилар е ца хилар дешархочо ший ло1амаг1а хъаалар, урока карах ца доалача х1ама теркам бар, из тоадара болх бе лерх1ам дагалацар.

Познавательни УУД.

- Текста тохкам бе ха, хъехархочо хаттарашца новкъостал а деш. Деша къайла ма1ан ха, из тахка.
- Произведенеш шоайла йиста, в1ашкаоттае, юкъарадар а тарадоацар а хъаоалаш.
- Дийшачун дакъа диста мукъама е илли дакъаца, е суртаца, е кицаца.
- Произведени турпалхочо дечун бахъан тахкар. Шийна хетачун, ше яхачун доаг1а масалаш доаладе, даържа дувзаденна къамаьл де.
- Г1алг1ай фаьлгаш кхоллара лерх1ам ха, цар лу пайда, цар лерх1ам ха.
- Поэзи а проза а шоайла къоастае ха, литературнии 1илман кхетам балара тексташи санна.
- Кхоллама навикаш хъахьокхар, тайп-тайпара произведенеш дагалувцаш, проектни т1адуллараш кхоачашдеш.
- Дешашдар кхетаде, дийшар лоацца таблица чу а схема чу а д1аязде ха.

Коммуникативни УУД.

- Дувцара къамаьл оттаде, урока болх беш кадай хила, хаттараш тела. Диалог, тоабах болх беш дакъа лаца. Шийна бакъахъа хетар ч1оаг1деш, кхычарца къамаьл де хар.
- Темага хъежжа 5-6 предложенех дувзаденна къамаьл оттаде. Проекта 1-2 слайд кхолла. Кхычунга ладувг1а ха, къовсама юкъе дакъа лаца.
- Произведени урпалхочо даьчун мах бе, эздидешашца къамаьл де.
- Кхыча дешархой урока баъча балха мах бе ха, оттаяьча критерешца.
- Барт бара кийча хилар хъахьокхар, къовсам, дов е цатоам д1абаккхара тайп-тайпара вариациеш йоалае ха.
- Боккхийчарца къамаьл деш, книжкаши, дошлоргаши, энциклопедешидешаш кердадар, пайдабар леа.

-Йоккха йоаца презентаци (5-6 слайд дола) боккхийчар новкъосталца кийчъяр, проекта темага хъежжа, слайдашка хъежжа темах лаьца лоацца дувца.

Личностни.

- Художественни произведенеш ешарца дезала юкъера безама керттера хьал хар (барт хилар, сий дар, безаме, къахетаме, вӀаши новкъостал деш хилар)

- Ше ваьнна моттиг ховш хила, ше малагӀча этносаца лоархӀаш ва ха. Кхыча къамех цар сий деш къамаьл дар.

- Кхыйола культураш а, къамаш а долга ховш хилар, дикагӀа довзачарех хьадувца ха, культураца е динаца шоай культура е дина тарахетараш хьаала хар (нохчий, татараш, Ӏарбий, сирийцаш, кх. дӀ. а).

-Юкъа а ца лелхаш, кхычунга ладувгӀа ха, ший уйла сатийна дӀаалар, тайп-тайпара аргументаш а йоалаеш. Дешархой вӀаш къовсам балара бахьанаш ха.

- ЦӀагӀа а классе а книжкаш дешара тӀакхувш хилар хьахьокхар, библиотеке ахар, мукъа волча хана, урока эша материал кийчъяр.

- Йоазонхой кхолламах ха безам болаш хилар хьахьокхар, шийна эггара чӀоагӀагӀа безачар цӀераш яха хар, безара бахьан а хьаалар.

- Литературни кхоллама болх шийна эшаш болга хар.

-Ишколе вахара бокьонаш йовзар, цар дешархочоа луп айда малагӀа ба хар. Дикача дешархочун масалаш доаладе йийшача произведени юкъера.

- Сага новкъостал доацаш ше болх бе ховш хила, ше даьчох жоп дала дезалга ховш хила.

-Поэтически деша хозал ховш хила, йоазонхочо дешашца сурт дулаш доаладаь дешаш хьалаха ховш хила. Хозахийта дешаш а эпитеташ а шоай къамаьла юкъедоаладар.

-Эзделаца дар доацар ховш хила, литературни турпалхоехи эздийча сагахи йоахка оамалаш хьаювцаха, гӀулакхаца дар доацар къоастаде ха.

- Дешаш а яз деш а нийса вагӀараи бӀаргий са толха ца дараи йоагӀа бокьонаш ховш хила. КӀаьдвалар дӀадоаккхаш е еза упражненеш йовзаш, уж еш хила. Саг унахцӀена хилара бокьонаш цӀагӀа а накъайоалаш лелае ха.

№ п/п	Урок яла лерх 1а ха	Бок ъонца йола ха	Урока тема	Са хьа тий боарам	Дешархой дешара т1ехдика хилара бе беза болх. Универсальни дешара ардамаш (УУД).	Материал 1омаяр ардамаш (планир)
Гуйра -7 с.						
1.			Озанаькъан С. «Г1атта, деша г1о!», Шеденаькъан С. «Ахка дагадоха вайна».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка хьаракашца а книжкаца а болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хьаала хар.	Книжкаца болх бе малаг1аш да хар. Ч хар. Дошлорг лела текстага хьежжа з1 цу чулоацамах къа
2.			Йовлой М. «Чкъаьре», Осминаькъан Хь. «Гуйре», «1ажий беша».	1	Дешара кхетама лард 1омаяр, прозаически а поэтически а текстаца болх бе хар 1омадар, кертерадар хьалахар, корта бе хар.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул де хар. Шаьра деш оаз лаьг1ьеш дага
3.			«Мужгеи чай» (эрсий фаьлг).	1	Бахьанаи хьахинначуннеи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш.	Фольклора жанра Фаьлга турпалий о фаьлга план оттаяр хьабувцар.
4.			Янднаькъан Дж. «Г1араг1ураш», «Гуйра».	1	Поэтически текста дешара кхетама лард 1омаяр, кертерадар къоастаде хар, дувчачун тохкам бар, кертерадар а кертера доацар а къоастадеш. Байт ювцара говзал 1омаяр, цун хьал, оамал хьахьокхаш.	Г1алг1ай поэтий б Байта сурт дешаш тахкар, байташ да низаца байта чуло тохар де.
5.			Шеденаькъан С. «Акха боабашк».	1	Дувцар хьадувцара нийса логически къамаьла «з1ы» оттаяр, дийшачох лаьца нийсархошца къамаьл де хар. План оттаяр, корта бар, дешай лексически ма1ан дар.	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план о хьежжа чулоацам м оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
6.			Хамхой А. «Дошо гуйре». Кицаш.	1	Хьехархочо а дешархоша а дешашдар чулаца, тара дар хьалеха хар, шийна хетар хьаала а кертерадар хьалаха а хар.	Гуйрах лаьца деша дувцар кхоллар, ш дешар. Логически хар. Дийшачун ма ма1ан дашхар. Ки тарадараш доалада
7.			Шеденаькъан С. «Гуйрен г1улакхаш».	1	Дийшачун тарадар доаладе а, къамаьла юкье дакъа лаца а, текста юкье логически соцам беш деша хар а ч1оаг1дар. Текста тохкам бар, чулоацам	Шадиев Султана п йовзаш хила, дувц шаьра дешар, хатт дизза жоп дала ха, чулоацам хьабувца юкьера ца доаккха

					хябувца хара план оттаяр, дошлоргаца болх бар.	
Вай Даьй-мохк- 4 с.						
8.			Шеденаькъан С. «Хьа з1амига Даьхе-Г1алг1айче».	1	Эшаш йола информаци книжка т1ара хьалаха 1омадар, текста чулоацам кхетабара дешаш логически бувзам боа ца беш 1одеша хара болх бар.	Шадиев Султана п йовзаш хила, дувц шаьра дешар, хатт дизза жоп дала ха, чулоацам хябувца юкьера ца доаккха
9.			Янднаькъан Дж. «Наьна лоамаш», Гамботнаькъан Б. «Лоамашка», Чакхенаькъан Ю. «Машар эш».	1	Поэтически текст ешаш соцам бе беза моттигаш гучаяхар, юкьарадар а кертерадар а кьоастаде хар, дешархой дийшачох шоайла кьамаьл де 1омабар, ший уйлаш кьамаьлага нийса йила хар хьехар.	Чулоацамца болх б леладар. Йоазонхой з1амига текст отта кьамаьл де хар.
10			Шеденаькъан С. «Хьа йоккха Даьхе-Росси», «Вай турпала юрташ».	1	Прозаически текст еша логически «з1ы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а кьоастаде хар, эша керда информаци книжка т1ара хьалаха хар, б1арчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Шадиев Султана п йовзаш хила, дувц шаьра дешар, хатт дизза жоп дала ха, чулоацам хябувца юкьера ца доаккха
11			Шеденаькъан С. «Вай герб», «Вай байракх». Кицаш.	1	Текст еша логически «з1ы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а кьоастаде хар, эша керда информаци книжка т1ара хьалаха хар, б1арчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул де хар. Шаьра деш оаз лаьг1ьеш дагах
Берий вахар- 9 с.						
12			Шеденаькъан С. «Фу аьлар лоро?»	1	Бахьанай хяхинначунней юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара кьамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, кьамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с хьежжа чулоацам л оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхой хар.
13			1арчакхнаькъан С. «Мекъал», Танкнаькъан А. «Хьаьша ларх1ар».	1	Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар. Бахьанай хяхинначунней юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара кьамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, кьамаьла уйла еш.	Чулоацамца болх б леладар. Йоазонхой з1амига текст отта кьамаьл де хар.
14			Танкнаькъан А. «Наькъа эздел».	1	Шийна хетар а ховр а дувца хар, дешархошца кьамаьла юкье дакъа лацар, дешачун ма1ан кхетадергдолаш логически соцам беш дешар б1арчча дешашца.	Г1алг1ай г1улакх, вахарца дувзакх кьамаьл де хар, ша хоржаш дешар, до
15			Боазаркъанаькъан М. «Туми».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш

					чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	ховргдолаш план с хъежжа чулоацам л оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
16			Коазой Т. «Уй да бехке».	1	Оазаца текста турпалий эмоционални оамал хъахъокхар, б1арчча дешашца дешарца логически бувзам боа ца бар, прозаически текст ма1ан доа ца деш деша 1омадар.	Дувцара чулоацам ца дутах хъабувца дешашца, шаъра де екъа текст, масала
17			Хъоашалнакъан 1. «Доккха дий дуне?», Мазинакъан М. «Оахца Муса».	1	Оазаца ший уйла –нигат хъахъокхар, оттадаъча хаттара книжка т1ара сихха хъа а леа нийса жоп дала хар, дошлоргаца болх бар, дийшачун тара дар доаладе, корта бе, кертера ма1ан малаг1а да хъаала хар.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул де хар. Шаъра деш оаз лабг1ъеш дага
18			Ахилгнакъан М. «Изаш», Шеденакъан С. «Мурад».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Чулоацамца болх б леладар. Йоазонхо з1амига текст отта къамаъл де хар.
19			Шеденакъан С. «Деша аха к1ордадаъд».	1	Оазаца ший уйла –нигат хъахъокхар, оттадаъча хаттара книжка т1ара сихха хъа а леа нийса жоп дала хар, дошлоргаца болх бар, дийшачун тара дар доаладе, корта бе, кертера ма1ан малаг1а да хъаала хар.	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с хъежжа чулоацам л оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
20			Горчханнакъан Б. «В1аъхий Аслан». Кицаш.	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с хъежжа чулоацам л оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
Вай доттаг1ех-хъайбаех-11 с.						
21			Ушинский К. «Хъайбаш къовсадалар», Хъоашалнакъан 1 «Борцакх».	1	Текст еша логически «з1ы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка т1ара хъалаха хар, б1арчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул де хар. Шаъра деш оаз лабг1ъеш дага
22			Шеденакъан С. «Зоопарке».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а	Чулоацамца болх б леладар. Йоазонхо

					доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	з1амига текст отта къамаъл де хар.
23			«Борзи сискали» (фаълг), Ахилгнакъбан М. «Бакъилг», 1арчакхнакъбан Т. «Тайша б1ийг».	1	Дувцар хъадувцара нийса логически къамаъла «з1ы» оттаяр, дийшачох лаъца нийсархошца къамаъл де хар. План оттаяр, корта бар, дешай лексически ма1ан дар.	Дийнатех дола фар Шаъра, оаз тоаеш деша. Оазаца ший хетар хъагойтар, н Дешашца фаълга т дила хар.
24			Хъоашалнакъбан 1. «Х1аьтал-митал» , «К1азилги газилги», «Г1аьзии аьрзии».	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1аьла йовзаш хила. Фаъл башхало малаг1а я лаъца дувцараш до дийната оамалаш п дешаш хъалехар.
25			Хамхой М. «Борз». Дидигнакъбан А. «Фатимай пхъагал».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар Хъахинначунней бахъанай юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текст текст оттае, цу чул хар. Шаъра деша, т лаьг1ьеш дагахъа. Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с хъежжа чулоацам оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
26			Патнакъбан С. «К1азилг».	1	Произведеие кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Фаългаи дувцарай малаг1а я хар, дий дувцараш довзаш оамалаш гучайоах хъалехар.

27			Ганенакъбан М. «Цици», Мерешкнакъбан С. «Къулац».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка книжкаца болх бе хар, хоржаш дешар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с хъежжа чулоацам оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
28			«Маькара цогал» (фаълг). Кицаш.	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла	Чулоацамца болх леладар. Йоазонхо з1амига текст отта къамаъл де хар.

					малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	
29			«Борзи цогали» (фаьлг).	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Г1алг1ай фаьлгаш чулоацам нийса хъ сурташка хъежжа л оттаде хар, книжка жоп дала ховргдол деша. Хоржаш деп
30			«Сай» (фаьлг).	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка хъаракашца а книжкаца а болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Дийнатех дола фав Шаьра, оаз тоаеш деша. Оазаца ший хетар хъагойтар, н Дешашца фаьлга т дила хар.
1а – 6 с.						
31			Осминаькъан Хь. «1а», Пушкин А. «1ан сайре».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул хар. Шаьра деша, т лаьг1еш дагахъа.
32			Лаьннаькъан М. «Лийга дув».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаьла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фаьлгаи дувцарай малаг1а я хар, дий дувцараш довзаш х оамалаш гучайоах хъалехар.
33			Шеденаькъан С. «Ж1але лар».	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с хъежжа чулоацам л оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
34			Ведажнаькъан А. «1ай», Гамботнаькъан Б. «Чарахъе».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	1аламах лаьца йол йовзаш хила, 1алам дешаш хъалехар, й хъахьокха дешаш х уйлаш лоаца дувца хар.
35			Хьоашалнаькъан 1. «1ай хъунаг1а», Мазинаькъан М. «1ан ди»,	1	Текста дешара кхетама лард 1омаяр, кертерадар къоастаде хар, дувчачун тохкам бар,	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул хар. Шаьра деша, т лаьг1еш дагахъа.
36			Мазинаькъан М. «Марем», Кхоартой М. «1ан ловзар».	1	кертерадар а кертера доацар а къоадаеш. Байт ювцара говзал 1омаяр, цун хъал, оамал хъахьокхаш.	
Болх-йоккха г1озале- 4 с.						
37			Шеденаькъан С. «Маднат»	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар,	Дувцара чулоацам деша б1арчча деш ховргдолаш план с

					б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	хъежжа чулоацам л оттаде ха, дувцара хетар а йоазонхоч хар.
38			Гарчакхнаъкъан С. «Ахъмад- г1ишлонхо». Классал арахъа дешар «Фаългаш»	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Дийшар вахарца д хар. Чулоацамца бо леладар. Йоазонхо з1амига текст отта къамаъл де хар.
39			Шеденаъкъан С. «Хъан болх ба дикаг1а?», Осминаъкъан Хъ. «К1а, к1а».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Чулоацамца болх б леладар. Йоазонхо з1амига текст отта къамаъл де хар. Ди а диста а хар.
40			Гаьгенаъкъан Г. «Жа1у хургва со а», Осминаъкъан Хъ. «Фийг». Кицаш.	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Г1алг1ай поэтий б Байта сурт дешаш тахкар, байташ да низаца байта чуло тохар де.
Дувца вай ноаноех лаьца -3 с.						
41			Хамхой А. «Са нана дика я», Меданаъкъан З. «Са даъ- нана».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул хар. Шаъра деша, т лаьг1ъеш дагахъа.
42			Хамхой Т. «Са нана», «Бекарг» (фаълг).	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал къоастаяр.	Г1алг1ай фаългаш чулоацам нийса хъ сурташка хъежжа л оттаде хар, книжка жоп дала ховргдол деша. Хоржаш деп
43			Мута1алнаъкъан Хъ.-Б. «Башир», Ахилгнаъкъан М. «Мама яь ди», Кхузгнаъкъан И. «Нана».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Чулоацамца болх б леладар. Йоазонхо з1амига текст отта къамаъл де хар.
Б1аьсти -6 с.						
44			Шеденаъкъан С. «Б1аьстен бутт»	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар,	Шадиев Султана п йовзаш хила. Прои чулоацамах лаьца

					хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Гонахъарча 1алама шербар. Дийшар в
45			Хьоашалнакъан 1. «Блаъсти».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1. Пр хила. Произведени къамаъл де хар. Го бола кхетам шерба дувзаде хар.
46			Патнакъан С. «Оалхазараша б1енаш мишта дехк», Шеденакъан С. «Алкхашк 1овдала яц».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Йоазонхой текстат текст оттае, цу чул хар. Шаъра деша, т лаьг1ъеш дагахъа.
47			«Бекарг» (фаьлг).	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Г1алг1ай фаьлгаш чулоацам нийса хь сурташка хъежжа л оттаде хар, книжка жоп дала ховргдол деша. Хоржаш деш
48			Хьоашалнакъан 1. «Бумбарг», «Чхьовкарч», «Алкхашкаш», «Боали хъачи».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1. Пр хила.
49			Чакхенакъан С. «Мала мичахъа вах», Хьоашалнакъан 1. «Готахъазилг», «Борг1илг».	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал къоастаяр.	Г1алг1ай поэтий б Байта сурт дешаш тахкар, байташ даг низаца байта чуло тохар де.
Халкъа багахбувцам – 16 с.						
50			Шеденакъан С. «Багахбувцам».	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Г1алг1ай багахбув к1оарга ма1ан чул багахбувцама доак
51			Дагардергаш.	1	Хъехархочо а дешархоша а дешашд ар чулаца, тара дар хъалеха хар, шийна хетар хъаала а кертерадар хъалаха а хар.	Г1алг1ай багахбув хила, уж шоайла к доаладе. Книжка т т1ара а уж хъалаха
52			Пхъабуаргаш.	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Г1алг1ай багахбув хила, уж шоайла к доаладе.
53			Тхъуж–илли. Малав майраг1а. Хьоастарг.	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар,	Г1алг1ай багахбув хила, уж шоайла к доаладе. Бераш 1о

					хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар.	а хъакхолла а тхъу хъоастаргаш.
54			«Цогала питам» (кlоанолг).	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагlа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фольклора тайпаш Кlоанолга турпалий сурташ хар, план оттаяр, ч
55			«Борзи жlалии» (кlоанолг).	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагlа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Кlоанолгаш довза тахка ха, чулоацам тоаеш дешар, оазар гучабаккхар. Хаттараш хоржаш деша.
56			«Кери къайги» (кlоанолг), «Нали, цогали, борзи» (кlоанолг).	1	Кхетам болаш деша хар lомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал къоастаяр.	Кlоанолгаш довза тахка ха, чулоацам тоаеш дешар, оазар гучабаккхар. Хаттараш хоржаш деша.
57			«Цогали боабашки» (фаълг).	1	Кхетам болаш деша хар lомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал къоастаяр.	Гlалгlай фаългаш чулоацам нийса хъ сурташка хъежжа л оттаде хар, книжка жоп дала ховргдол кхетадеш деша. Хо
58			«Даде кlаьнк» (фаълг).	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагlа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фольклора тайпаш Фаълга турпалий сурташ фаълга план оттаяр хъабувцар.
59			«Дог-майраУртиг» (фаълг).	1	Хъахинначуннеи бахъанаи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, бlарчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малагlа я ховргдолаш нийса дешар.	Майралахи хъаькъе фаългаш хар, тара шаъра, бlарчча деша Дувцара къамаъл п хъабувцар.
60			«Дегlар-м хъатlадоагlаргда» (фаълг).	1	Кхетам болаш деша хар lомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал къоастаяр.	Фаългаш хар, тара шаъра, бlарчча деша Дувцара къамаъл п хъабувцар.

61			«Боджи борзи» (фаълг).	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хябувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца кямаъла юкье дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Г1алг1ай фаългаш чулоацам нийса хя сурташка хьежжа л оттаде хар, книжка жоп дала ховргдол кхетадеш деша. Хо
62			«Оакхарий чарахье» (фаълг).	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хяаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Фольклора тайпаш Фаълга турпалий с фаълга план оттаяр хябувцар.
63			«Хьинар дола пхьид». «Борг1али котами».	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хяаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Дийнатех дола фар Шаъра, оаз тоаеш деша. Оазаца ший хетар хягойтар, Дешашца фаълга дила хар.
64			«Циски цогали» (фаълг).	1	Хяхинначуннеи бахъанаи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара кямаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, кямаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Г1алг1ай фаългаш чулоацам нийса хя сурташка хьежжа л оттаде хар, книжка жоп дала ховргдол кхетадеш деша. Хо
65			«Ломи цогали» (фаълг).	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хябувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца кямаъла юкье дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Фольклора тайпаш Фаълга турпалий с оазаца хяй царцар хяхьокхар, фаълга чулоацам хябувца
Халкъа беламе дувцараш- 2 с.						
66			«Хьоара кад балара», «Вас хинна латт со»,	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хяаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Беламе дувцараш х тайпарча книжкаш т1ара уж дешар, чу хар, хядувцар. Кх багахбувцама жанр
67 - 68			«Говр хила г1ийрта вир», «Ада х1ана уд вай?»	1	Текста эмоционални оамал кьоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Тайп-тайпарча кн журналар т1ара бе дешар, чулоацама хядувцар. Кхыйо багахбувцама жанр

